

DE GRONDWET.

VERSCIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot tien regels f 1.00.
Voor elk regel meer 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

ZATURDAG 17 DECEMBER.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:

JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50
Voor de overige steden des Rijks 5.00

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:

VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
abonnement f 60, Ned. Cour.

Staten-Generaal

Tweede Kamer.

ZITTING VAN VRIJDAG, 16 DECEMBER.

Voortzetting van de algemeene beraadslagingen over het voorstel der negen leden.

De heer SLICHER verheugt zich, dat hij geen lastbrief heeft en alléén zijn geweten tot rigtsnoer behoeft te nemen; is daardoor vrij van banden. Met onpartijdigheid heeft dan ook het voorstel onderzocht, en wenscht even onpartijdig te blijven, om alzoo het belang van den lande het best te behartigen. Zoo hij dan de goedkeuring van anderen niet mogt erlangen, dan is hij evenwel bevredigd met zich af te geven. Hij zal dan ook geen acht slaan op hetgeen niet tot het voorstel betrekking heeft. Hij werpt van zich af de schuldiging van bejag naar populariteit.

Hij wenscht de Regering niet te bemoeielijken. Zoolang de Gwt. op eerlijke wijze in toepassing brengt, zoolang zal hij haar ondersteunen. Maar daarom heeft hij van zijne afhankelijkheid niet afgezien, zal hij niet tegen zijne vernedering spreken. Hij behoeft niet te overzien het goede, wat in het gedane voorstel ligt. Art. 107 Gwt. moet geene andere letter zijn. Een voorstel van leden der Kamer zal, den aard der zaak, eener Regering wel nimmer aannemelijk zijn. Men behoeft slechts te herinneren aan het voorstel nopens de afschaffing van den accijns op het varkensschapevleesch, hetwelk, eerst op het punt toen het in aanmerking zou komen, door de Regering werd overgenomen.

Spr. komt daarna tot afzonderlijke punten. Vooral keurt hij de afschaffing goed van het tonnegeld, en herinnert aan hetgeen daarmede sedert de scheepvaartwetten geschied is. Het somt ook de voordeelen op van de afschaffing van den accijns op het vleesch en poogt het daartegen aangevoerde wederleggen; hij treedt daartoe in een onderzoek van de oorzaken der stijging van de prijzen van het varkens- en schapevleesch, vooral daarin gelegen, dat die maatregel, die gewenscht ook, had moeten vergezeld gaan van vrijen uitvoer van gezouten vleesch en spek. — Het meeste, dat hem in 't voorstel toelicht, is de bepaling van den vrijen uitvoer.

Spr. beantwoordt vervolgens sommige opmerkingen, daargenaast gemaakt. De heer STORM VAN 'S GRAVESANDE had eerder gewezen op den toestand der Engelsche fabriekarbeiders; doch daaruit volgt niet, dat zij geen beter voedsel hebben, maar hun droevige staat ligt veelal in de ongemakelijkheid van den arbeid.

Daarna komt Spr. tot uiteenzetting van het betoog, dat de lands geldmiddelen de opofferingen, thans voor de mindere klasse gevraagd, wel kunnen lijden en hij acht het wijs staatkundig daartoe te besluiten.

De heer HOFFMAN zal de discussie niet rekken, doch slechts sommige aanmerkingen mededeelen, om zijne stem te motiveren. Met verbazing had hij den Heer V. BOSSE onder de voorstellers gezien, daar die heer als Min., steeds had volgehouden, dat er geene afschaffing van belasting mogt plaats hebben, zonder equivalent, zoo zelfs, dat hij, nog niet ingesproken, een voorstel bestreed van een der leden, om te openen opcent op de grondbelasting of te schaffen, welk geheel bedrag f 130,000 beliep, en toen was ook de financiële toestand zeer gunstig, althans in het stelsel der voorstellers.

Wat Spr. betreft, hij kan die zoo gunstige schildering van de deelen, vooral met het oog op de Indische behoeften, die uitgaven, die nog hier te lande moeten geschieden, en de bijdrage aan den Rijn spoorweg, die voor het stoomvaartverkeer op den IJssel, de supplementaire begrootingen voor de Marine ten gevolge der duurte, en nog andere, te voorzien verhoogde uitgaven. Voor het overige wijst hij met bezorgdheid op de buitenlandsche staatkundige omstandigheden, welke steeds van meer ingewikkelden aard worden.

Met voorzichtigheid, zegt Spr., sluit niet uit, waakzaam voor de belangen der Natie. Daartoe behoort een gezet onderzoek van de grondslagen onzer belastingen, welke grondslagen door de opcenten zijn gedaturaliseerd. Spr. wijst op dat nu reeds de accijns op het varkens- en schapevleesch is afgeschaft, en zonder te miskennen dat daardoor de lasten zwaar zijn weggenomen, vreesst Spr., dat men, den weg voortgaande, het geheele stelsel zal omverwerpen, en wel liever herziening der grondslagen, zonder het gevaar van den financiële toestand in gevaar te brengen. De uitkomst der loopende dienst zoodanig zal zijn,

dat de Regering meent tot eenige ontheffing, hetzij van belastingen, heijng van opcenten, te kunnen overgaan, dan zal hij daartoe gaarne zijne medewerking verleenen. Aan dit voorstel kan hij echter zijne toestemming niet geven, omdat hij den hoofdgrond, waarop het heet te berusten, het algemeen belang, ontkent.

Wat het tonnegeld aangaat, de Reg. moet zich door hare Consuls laten inlichten welke lasten en ongelden in de vreemde havens op onze schepen drukken, ten einde het tonnegeld daarnaar in te rigten. Blijkt uit zoodanig onderzoek, dat er vermindering, ja geheele opheffing daarvan moet plaats hebben, Spr. zal die gaarne aannemen.

Hij besluit met het voorstel onstaatkundig te noemen; daar het er juist met het oog op de tegenwoordige omstandigheden op aankomt, geene belasting zonder equivalent af te schaffen.

De heer VAN DEINSE wil zich vrij houden van politieke neven-beschouwingen. Hij gelooft ook niet aan staatkundige bedoelingen bij de voorstellers; ware dit zoo, hij zou 't betreuren en afgrijselijk vinden!

Wat nu het tonnegeld betreft, hij zou de afschaffing daarvan gaarne aannemen, indien er een equivalent bestond en die afschaffing gepaard ging met de vermindering der stedelijke tarieven en vermindering van velerlei ongelden, daar het anders toch niet baten zal.

Wat het voorstel nopens het geslagt betreft, hij vraagt zich ook hier af, is dit voorstel goed, en daartoe onderzoekt hij: 1° Rust het op eenen goeden grond? en 2° Zal het ooit bereikt worden?

Een en ander beantwoordt hij ontkennend, meest herhalende wat vroeger bestrijders zoowel in het verslag als bij het verhandelde, gisteren, reeds hebben aangevoerd, aragt in den edelen en pathetischen trant des Spr. Vooral geldt bij hem het ongewisse van onze financiële gesteldheid, zoolwel in Indie als hier, die, volgens den heer VAN DEINSE, alles behalve favorabel zou zijn! en onze groote schuldenlast. Hij vreesst voor oorlog en voor misgewas op Java. Een enkel kanonschot in het Oosten; en al de heldere financiële uitzigten zijn verdwenen. [Reeds zijn er 10,000 kanonschoten gelost, en evenwel, dunkt ons, zijn onze uitzigten niet veranderd.]

Maar, wat nu den toestand der mindere klasse aangaat, hij vraagt, of de nood der mindere klasse zooveel grooter is dan vroeger? Hij gelooft dit niet; er is wel armoede, maar toch ook meer welvaart. De oorzaken zijn elders gelegen: standverheffing, opschik, mooie kleeren, dat zijn, volgens den heer VAN DEINSE, de redenen der armoede; niet de druk der belastingen; deze kunnen wel gedragen worden.

Vooral komt hij op tegen het toenemend gebruik van sterken drank, hetgeen hij begroot op 285,000 vaten 's jaars. Laat men dat vergif ontoegankelijk maken, en de mindere standen zullen gehaat wezen, en er zal meer graan in de consumtie tevens blijven.

In het tweede deel van zijn betoog, namelijk: dat het aangeboden middel geen doel trefte, beweert Spr., dat door de voorgestelde afschaffing de druk vermeerderd zal worden. (Wat kan de heer VAN DEINSE al niet bewijzen!) Door de afschaffing zal geen daling, maar stijging der prijzen volgen!! De geschiedenis bevestigt dit. In 1748 was ook de kreet: «weg met de accijnsen en invoering van hoofdgeld.» Het geschiedde, maar het bleek ras, hoe men zich vergist had en hoe het toppunt der menschelijke wijsheid, in de uitkomst gebleken was het toppunt van menschelijke dwaasheid geweest te zijn. De gevolgen daarvan bleven niet lang achterwege. De onvergenoegheid over het hoofdgeld nam toe. (De heer VAN DEINSE heeft er opzettelijk BILDERDIJK over nagelezen). En zal men nu, vraagt Spr., (let wel) met eenen slag omverwerpen datgene, wat 105 jaren hier te lande, met enkele uitzonderingen, goed gewerkt heeft, ten einde te komen tot hetgeen voor 105 jaren geleden, gebleken was zoo slecht te zijn, dat het niet kon blijven bestaan? Dit zou geen vooruitgang, maar reactie van 105 jaren zijn.

De heer VAN DEINSE stelt eindelijk voor (men moet wel de logische volgorde met de voorafgaande redenering in acht nemen) de afschaffing verkieslijk van de belastingen op het zout, de zeep, het hief, de azijn en het gemaal. Dat zou wel 10 miljoen kosten; maar hij heeft berekend dat er in Nederland zijn 650,000 hoofden van huisgezinnen en als nu elk hoofd zou betalen f 40 's jaars meer, dan waren de 10 miljoenen gevonden. De heer V. DEINSE deinst daarbij, nu het zijn voorstel geldt, niet terug voor een gelijken hoofdelijken omslag, als voor 105 jaren i,

beproofd en dien hij straks zoo geheeld heeft en afgekeurd. Bovendien de heer VAN DEINSE meent, dat de afschaffing van de belasting op het geslagt niet verlijten zal, omdat zij slechts centen bedraagt, maar gelooft te gelijker tijd dat het niet bezwarend zal zijn, wanneer elk hoofd van huisgezinnen (schatrijken, equipage-houders, burgerluf, winkeliers, arbeiders, armen, bedelenden en bedeeleden) f 40 per hoofd zou betalen!

Welk een doorluchtig afgevaardigde heeft het bisschopsrumoer aan het dierbare Vaderland geschonken. [Wij behoeven er wel niet bij te voegen, dat deze redevoering de vergadering in eene niet ontstemde luim heeft gbragt.]

De heer SCHURBECQUE BOEYK is niet overtuigd van het nuttige en noodzakelijke van het voorstel; hij beschouwt het zelfs als onraadzaam en ondoeltreffend. Hij acht het eene politieke demonstratie, en daarom reeds onaanneemlijk, omdat het afwijkt van het stelsel der Regering. Dat alles wil hij echter nu niet onderzoeken, hij wil zich alleen bepalen bij het onraadzame en ondoeltreffende van het voorstel op zich zelf.

Zijne gronden zijn in 't kort deze: de schatkist kan de opbrengst dezer belastingen nog niet missen. Daarenboven zal het doel, om de mindere klassen te ontheffen, niet kunnen bereikt worden, noch door de afschaffing van den accijns op het geslagt, noch ook, en zelfs veel minder, door die van het tonnegeld.

Hij wil niet zeggen, dat er niet eenig zeer gering voordeel uit zou voortvloeien; maar hij vraagt het of dit zou opwegen tegen het groote finantieel bezwaar, dat in die afschaffing zou gelegen zijn. Het gebruik van vleesch zal er toch niet door toenemen; de afschaffing van het tonne-

hierin voldoende grond tot het wegvallen van dit middel zou vinden.

Dit alles zal begrijpelijk maken, dat hij vooralsnog tegen dit voorstel is, zonder dat hij zich daarbij afvraagt, of hij daardoor het groote publiek genoeg zal doen. Dit zal, dit mag hij nimmer tot maatstal zijner handelingen nemen; maar als hij 't voorstel afstemt, dan beweert hij daarbij juist het algemeen belang op het oog te houden.

Hij zou zijn voor de afschaffing van het gemaal, van den accijns op de brandstoffen, voor de verbetering op het personeel, met betrekking tot de dienstdoden, voor kleine burgergezinnen en haardsteden.

De heer ROCHUSSE heeft gevreesd, neen gewenscht, dat reeds bij de wet op de middelen de belangen van de mindere klasse, in verhand tot de duurte, zouden worden ter sprake gebragt. Hij had echter niet verwacht een voorstel als het onderwerpelijke; maar nu het gedaan is, nu acht hij 't wenschelijk, dat het in al zijne deelen beschouwd worde, en daarom was hij ook voor het in overweging nemen daarvan.

Wat zegt ons het voorstel: In substantie dit: «De toestand van de mindere klasse is lijdende; er is spoedig hulp noodig; de Regering heeft de middelen in handen tot ontheffing; de toestand der finantien laat die toe; maar zij heeft niet gehandeld, wij zullen dus handelen.»

En zoo is Spr. genaderd tot het onderzoek van dit voorstel; hij zal het doen zonder pathos en zonder hujnor, die den ernst der zake niet leidt, maar louter en alléén met het oog op 's lands belang en financiële toestand.

Daartoe overgaande, vraagt hij: 1°. is de nood zoo groot, dat er onmiddellijk hulp vereischt wordt? Spr. zal niet in het breede het vraagstuk over het pauperisme hier te lande, onderzoeken; maar alleen dit zeggen, dat de armoede altijd heeft bestaan, dat zij hier zeker niet grooter of meerder algemeen bestaat dan elders, en dat zij zal verminderen door de ontegenzeggelijk heerschende meerdere welvaart, blijkbaar uit de meerdere opbrengst der belastingen, hetgeen door de voorstellers zelven wordt erkend; er zijn ook geene vrijwilligers te krijgen voor de vloot en voor den militairen stand, hetgeen anders, bij minder gunstige omstandigheden, het geval pleegt te zijn.

2°. moeten de maatregelen, die genomen zouden kunnen worden, van tijdelijken of blijvenden aard zijn? Spr. gelooft beide, want er zijn tijkelijke en blijvende oorzaken. Onder de eerste brengt hij 't misgewas der aardappelen en de duurte van andere levensmiddelen; hieronder is te tellen de vermindering van de waarde van het geld, waaruit hij voorspelt een zeer moeilijken tijd van overgang voor de mindere klasse.

Zijne opinie is: het verbroken evenwigt tusschen het inkomen en de behoeften der mindere klassen, moet hersteld worden door verhooging van de dagloonen (ofschoon geene

...verhooging, die altoos gevaarlijk is en niet aan het ... beantwoordt).

... heeft men het ook zo begrepen, en men ... belastingen af; ... maar wat was de nitkants? Dat de toestand der arme klasse zeer beklagenswaardig werd.

... en nog heden, leest men van coalities der arbeiders, van staking van het werk, van eischen tot verhooging van loon, en onmogelijkheid welal der fabriekanten, om daaraan te kunnen voldoen.

Spr. komt dus tot het besluit, dat het evenwigt tusschen het inkomen der arbeidende klasse en hare behoeften, niet alleen kan hersteld worden door afschaffing van belastingen, hoewel hij erkent, dat zij er kan en toe moet bijdragen.

3°. Bespreekt de redenaar het belastingstelsel hier te lande. Zijn de belastingen hier lande zoo hoog? vraagt hij. Ze zijn door een f 19 per hoofd, en dat is minder dan in vele andere Rijken; maar hij erkent, dat dit bedrag moet verhoogd worden met de gemeentel-accijsen, die elders in mindere mate bestaan.

4°. Wat moet er echter gedaan worden? — Als de politieke omstandigheden het toelaten en het finantiel evenwigt er niet door verbroken wordt, — dan acht Spr. het loekstelsel, het stelsel te herzien en te verbeteren; sommige belastingen behooren dan verlaagd, andere verhoogd te worden.

Bijv. die op den jenever zou hij verhoogd willen hebben; dat zou eens weldaad voor de maatschappij zijn; het personeel kan voor de hoogere standen vermeerderd worden; zoo ook wegbijt de successieregt. Vervolgens wil hij eenige afschaffing zonder equivalent, als de Regering meent, dat de tijd daartoe gekomen is. Hij neemt het stelsel der voorstellers aan, in zoo ver zij zeggen, dat men niet behoeft te wachten tot dat in 't geheel geen koloniale bijdragen meer zouden noodig zijn. Hij rekent met hen toch wel op de f 9,800,000 uit de Oost voor de O. I. schuld. Maar men moet toch ook, aan de andere zijde, den gunstigen finantiel toestand niet overrijken; men moet zich niet laten wegslipen, hoewel hij gaarne den heer van Rosse de eer geeft van er zoo veel toe te hebben bijgedragen.

5°. Behandelt Spr. het onderwerp der koloniale bijdragen, waar het, naar schatting van onze finantiën, ongeveer op een half miljard komt daarbij terug op de woordenwisseling, welke hij nog onlangs de wijk met den heer VAN HOEVELL gehad heeft over de afschaffing der hazarbelasting en het onvolledige van het daarvoor gegeven equivalent.

Hij stelt voorts in 't licht, dat de Marine, zoo ook het leger, in O. I. zal moeten worden uitgebreid. — Men wil ook nog meedere verbeteringen in Indië, in de geheele huishouding aldaar, en dat zal alles tot vermeerdering van uitgaven, en dus tot vermindering van de Indische bijdragen voor het vaderland leiden.

Hij neemt aan, dat de hoeveelheid zal blijven, maar de prijzen zijn wisselvallig, de onderwindig heeft het genoegzaam geleerd. En reeds kan men voorzien, dat de koffijprijzen zullen gedrukt worden door de groote productie van de koffij uit Brasilië. En ook de suikerprijzen hebben veel kans van achteruitgang, door de mededinging van den meer geperfectionneerden beetwast-suiker.

6°. Spr. kan niet aannemen, dat nu reeds de tijd is aangebroken om de belastingen af te schaffen; want het echter dat de arbeidende, de mindere klassen er werkelijk door gebaat wierden, hij zou misschien durven over de finantiële bezwaren heen te stappen. Maar, hij heeft die overtuiging niet. Het rundvleesch wordt genuttigd door hen, die betalen kunnen. Door de afschaffing zal het niet binnen 't bereik van de mindere klassen komen.

Ook ontkent Spr., dat de accijsen eene premie op dien veldbouw zijn.

Spr. spreekt in vele bijzonderheden omtrent den invloed der afschaffing van den accijs op de varkens en schapen. Hij erkent ook, dat de belasting op het rundvleesch thier te lande zoo bedrogen den consumenten; hij rekent, dat die gemiddeld is vier centen per Ned. pond. Hij betwist, dat in Engeland de consumptie van het vleesch 15 à 20 centen goedkooper hebben; uit zijne cijfers volgt, dat het nagenoeg gelijk is.

Spr. komt nog in verdere op cijfers gegronde beschouwingen, alles ten betooge van zijne vooropgezette stelling: dat de afschaffing van den accijs op het geslacht geen doel heeft, ofschoon hij erkent, dat die door den tijd onnuttig den consumenten zal bijdragen tot prijsvermindering; maar in elk geval niet voor de geringere klasse.

7°. Bespreekt de redenaar de zaak van het tonnegeld. De afschaffing ook daarvan zal den prijs niet verlagen. Als de afschaffing den invoer vermeerderd, dan zal die ook den uitvoer vermeerderen. Als men de afschaffing van het tonnegeld wil beschouwen louter uit het oogpunt van de mogelijkheid tot vergaening van belemmeringen des handels, dan ja, wat die aanprijzing verdienen; doch slechts dan evenwel, als de tijd gekomen is, dat men daartoe veilig zal mogen overgaan; dan zal hij er gaarne toe medewerken.

Maar men moet zich geen te groot denkbeeld van de gevolgen dier afschaffing maken. Het is zoo, de vreemde kapiteins vermijden onze havens, door de moeilijkheden, die er nog bestaan; maar de voorname reden is toch gelegen in de onzekerheid, die er voor kan bestaan, of zij macht kunnen krijgen. En daaraan bestaat bij ons gebrek, en van daar dat de vreemde bodems minder herwaarts komen. — Buitendien, als wij het tonnegeld afschaffen, dan zal dat wapen het ook doen; men zou dus nog maar

gelijk staan; dat neemt echter niet weg, dat als het kan, Spr. de afschaffing zou wenschen.

De conclusie van Spr. reeds is dus: de raad is niet zwaar den man, om nu reeds tot zulk een maatregel, als hier voorgedragen wordt, over te gaan; de Kamer moet het voorstel niet aannemen, de Regering kan het ook niet aannemen. Spr. laat de politieke strekking geheel daar, hij beschouwt het voorstel, geheel op zich zelf, afgescheiden van bedoelingen der voorstellers, waarvan men gewag heeft; hij wil hun niets opdringen, wat zij zelve ontkenen; maar gewis heeft het voorstel ook eene politieke strekking; voor het Ministerie zou de overneming een zelfmoord zijn en hij wil dit Ministerie belouwen; hij vertrouwt toch op de toezegging van hetzelfde, dat, zoodra het kan, er iets gedaan zal worden, voor het gewenschte doel, maar in het oog houdende de politieke omstandigheden, die sedert gisteren niet helderder zijn geworden.

Bijgevolg acht Spr. het oogenblik ongeschikt om belastingen af te schaffen, en der Regering moet de tijd gelaten worden, om te overweegen wat en hoe hiertoe dient gehandeld te worden, in het welbegrepen belang des Vaderlands.

De heer DE KEMPENAR is, natuurlijk, tegen het voorstel. De Spr. wil niet terugkomen op al hetgeen reeds is gezegd; hij meent, dat, op tegen niets nieuws meer kan gezegd worden. Hij wil, met al de gronden daartegen aangevoerd zich verzuimende, dan ook trachten iets nieuws te zeggen. En anderdaad de heer DE KEMPENAR heeft zich bijverd zoo veel nieuws en vreemde terens te zeggen, als welligt nog ooit in de Tweede Kamer is gezegd geworden.

Op den voorgrond stelde de Spr., dat de taaleg van het voorstel is, om het Ministerie te doen vallen bij aanneming; en bijgevolg, daargelaten zelfs wat het voorstel inhoudt, magt deze Kamer dit voorstel niet aannemen. De voorstellers immers hadden, naar de meening des Heeren DE KEMPENAR door het doen van het voorstel zelve gehandeld, zelve het noer van den Staat opgevat en de Reg. op zij geschoven. Gaarne vernamen wij, op hoedanige wijze anders de heer DE KEMPENAR wilde hebben uitgeoefend het recht tot doen van voorstellen van wet, door de Grondwet aan de leden der Tweede Kamer gelijkelyk met den Koning toegekend, en waartoe de Spr. zelf zoo veel heeft toegebragt.

Het voorstel acht de Spr. voorts onraadzaam:

- a. om de afschaffing zelve; — men moet niet, om een tijdelijk bezwaar eene staute greep in ons belastingstelsel doen en daarvoor de middelen, tot schraging daarvan, voortdurend verminderen.
- b. het is onraadzaam, met betrekking tot het Ministerie.
- c. acht spr. het voorstel onraadzaam, met betrekking tot het volk. Het zal leiden tot ontevredenheid; want zij, die 't meest behoeven zullen niets, die het minst behoeven zullen al de voordeelen der afschaffing genieten.
- d. oordeelt hij 't onraadzaam met betrekking tot onze geldmiddelen.

e. de afschaffing van het tonnegeld zal niet hater. Op al die zaken moet die afschaffing niet onnuttig; maar in den tegenwoordigen tijd zou zij niets hater.

f. eindelijk achtte de Spr. het voorstel onraadzaam, ook met betrekking tot de tegenwoordige oogenblikken, waarin oorlog in het verschiet was.

Spr. eindigde, met de hoop te kennen te geven, dat de voorstellers hun voorstel zullen intrekken; en dat de petitionarissen zullen inzien met de voorstellers, dat zij gedwaald hebben.

De geheele redevoering van den heer DE KEMPENAR komt op het hooftstaande weder, ofschoon zij ruim 1 1/2 uur duurde. En geen wonder. Wie de woordenrijkheid en de overdrachtelijkheid van de spreekwijze des Spr. kent, weet, dat duizend woorden en twintig beelden worden gebruikt, om eigenlijk niets te zeggen.

Zoo werd het volk vóór April voorgesteld als te zijn gezeten in eene diligence, met een overlast daarboven (de finantiën), en als dreigende om te vallen, omdat de voorligende (de Ministers) te veel op den overlast en te weinig op de passagiers hadden gelet. De Koning had echter, in het uiterste oogenblik andere staatslieden aan het roer van den Staat geplaatst. ... en zie hier de diligence in één oogenblik tijds in een schip veranderd. Deze plotselinge schipverwisselingen, die ons deden denken aan het bekende schipverwisselen van de gebroeders OLIVIER, werden nog treffender, toen wij plotseling den heer DE KEMPENAR den Staat, van een schip weder zagen veranderen in een boom, waaronder het volk stond te schuilen, getijk eene slame bij een plasregen onder eene parapluie.

De volksvertegenwoordigers waren in dien boom gezeten (bij de tegenwoordige temperatuur gaene pleinerige liebheden) en moesten vooral niet naar beneden kijken (op het volk), om te vragen, wat die menigte onder den boom het licht had, maar alléén, op wat wijze de boom zal kunnen in stand blijven. Met deze en dergelijke figuren en fantasmerijen werden de 1 1/2 uur volgemakt; wij gelooven, dat onze lezers naar een stenographisch verslag niet zeer zullen verlangen.

Met 34 tegen 80 stemmen werd een voorstel, om eene zitting te houden, verworpen. Morgen ten 11 ure vergadering.

Nog zijn ingeschreven, om te spreken over het voorstel, de heeren Schimmelpennink v. d. Oije, van Foreest, Boscha, Graaf Schimmelpennink, van Wintershoven, van Rappard, van Nispen, Mackay, Westerhoff, Groen van Prinsterer en Danker. Waarschijnlijk evenwel zal dat getal sprekers nog vermeerderen.

Heden zijn verscheene de hoogst belangrijke berichten uit het Oosten te vermelden, alwaar de zaken, zoodiger bij, als verder af in Azië, dagelijks een ernstiger keers nemen, en niet in het voordeel der Turken, heegende de mogelijkheid der beslechting schijnt te zullen doen toenemen.

Reeds uit de jongste Engelsche en Fransche blaad bleek, dat de indruk te Parijs en Londen van het gevecht ter zee en de nederlaag der Turken bij Sine de bemiddelende mogendheden in de noodzakelijkheid zou brengen, om dadelijk tusschen beide te komen.

Globe zegt zelfs, dat de invloed van het gevecht in Zwarte Zee eenen noodlottigen invloed op den uitslag der pogingen van de vier mogendheden kan hebben.

Wat hiervan zij, de jongste berichten uit het Oosten zelve luiden aldus:

De telegraaf heeft tijding overgebracht uit Weenen inhoudende, dat de Russische generaal Andrinofski Turken bij Ascholich heeft geslagen en dat laatstgenoemde niet minder dan 1000 daarbij hebben verloren.

Te Triest zijn berichten uit Konstantinopel van den 5den December aangebragt, in welke wordt vermeld dat het der Turksche zeemagt bij Sinope weder van onheil aldaar bekend was geworden, en de geestdruif der Turken tot het voortzetten van den oorlog in een zeer hooge mate had opgewekt. Naar luid van de berichten zou de Fransche admiraal met twee oorlogschepen der vereenigde vloot naar Sinope zijn gesteven, twee andere naar Varna zijn gezeld, en hield men voor waarschijnlijk, dat de vereenigde vloot zich op de Zwarte Zee zouden begeven, om verdere ontmoetingen ter zee te verhouden. (Ook uit Londen wordt dit reeds gemeld.)

Verder wordt in deze berichten verzekerd, dat de Britsche gevolmagtigde bij de regering van Perzië, Teheron, zijne betrekkingen met dat bestuur heeft afgebroken, — dat deze regering zich tegen Turk heeft verklaard, en dat een Perzisch leger in aantocht is naar de Turksche grenzen.

Binnenland.

Gravenhage, 16 December.

Z. M. heeft aan den heer W. F. van Otterloo, hofsecretaris van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, gunning verleend tot het aannemen van de onderscheidingkenen van de ridderorde van St. Anna 2de klasse hem Z. M. den Keizer van Rusland geschonken.

Z. M. heeft aan jhr. J. Boneel, kamerheer, dignitaerde H. K. H. Mevrouw de Prinses Frederik der Nederlanden, gunning verleend tot het aannemen van de onderscheidingkenen van de ridderorde van St. Anna 2de klasse en van Poolster 3de klasse, hem respectievelijk door Z. M. den Keizer van Rusland en door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen geschonken.

Z. M. heeft op hun verzoek, eervol ontslag verleend aan de volgende officieren bij de rustende schutterijen, als: in Gelderlande 1ste afd., 1ste bat., 2de comp., aan E. J. de Man, als kapitein; 1ste bat., staf, aan G. J. Eusink, als 2de luit.-kwartierm.; 2de afd., 1ste bat., 5de comp., aan W. F. van der Meulen, als 1ste luit.; in Holland: 1ste dist., 1ste bat., 5de comp., van N. A. C. Slotman, als 2de luit.; 2de dist., 1ste halfbat., 2de comp., aan H. L. M. Kruijne, als 1ste luit.; in Noordholland: 3de bat., 3de comp., aan Spaans jr., als 2de luit.; in Zeeland: bat. n. 3, aan H. de Looft, 2de luit.; bat. n. 4, aan mr. F. J. Hennequin, als 2de luit.; bat. n. 5, aan A. J. Waterschoot, als kap.; in Friesland: 3de afd., 1ste comp., aan J. F. Snelhage, als 1ste luit.; aan U. F. Veerthuis, 2de luit.; bij de 6de comp. van het 2de bat. der 2de afd. in Gelderlande aan A. M. J. Dextor, als kapitein bij de 2de comp., 3de bat., en aan C. Hulst, als 2de luit. bij de 4de comp. van het 2de bat. in Drenthe.

Z. M. heeft benoemd bij de rustende schutterijen, in Gelderlande 1ste afd., 1ste bat., 2de comp., tot kap. L. Timings, thans 1ste luit.; 1ste luit., mr. A. T. L. Metelkamp, thans 2de luit.; tot 2de luit., J. L. van Eck, thans serg.-maj.; 2de bat., 5de comp., tot 2de luit., A. Piper; 3de bat., staf, tot 2den luit.-kwartierm. J. B. Maitland; 2de afd., 2de bat., 3de comp., tot 2den luit., L. F. baron van Lansweerde; 6de comp., tot 2den luit., F. H. van der 3de bat., 5de comp., tot 1sten luit., A. M. Beijerman, thans 1ste luit.; tot 2den luit. J. D. Vogelenzang, in Zuidholland: 1ste afd., 1ste bat., 5de comp., tot 2den luit., F. Smit jr.; 2de dist., 1ste bat., 1ste comp., tot 2den luit., P. J. Bloem; 2de comp., tot 1ste luit., J. J. B. Beddoe de Brana; 4de dist., eenig bat., 5de comp., tot kapitein, A. J. Murray; tot 1sten luit., J. P. Korndorff; tot 2de luit., H. de Jong en E. H. van Diepen; 4de comp., tot kapitein, T. J. Bergen; in Noordholland: 1ste bat., staf, tot officier van gezondte 2de kl., J. Broekhoff; tot 2den luit.-kwartierm. H. J. van Milt, 1ste comp., tot kapitein, A. Roelans, tot 1sten luit., A. L. de 2de tot 2de luit., J. P. de Roeper en G. J. van Eijken; 2de comp. 1sten luit. K. L. Portman; tot 2de luit. jhr. W. van Loon en jhr. H. Six; 3de comp., tot 2de luit. H. J. Modderman en A. Sangen; 4de comp., tot kapitein, H. baron Lewe van Middelstum; tot 1ste luit., dr. J. E. C. van Campen, tot 2de luit., J. F. Cornet; in A. Sjaardama; 5de comp., tot 2de luit., H. J. A. Klosser, en J. Lichtenbelt jr.; 6de comp., tot 2de luit., S. C. F. Klans, en jhr. J. I. Ragnart; in Zeeland: bat. n. 3, tot 2den luit.-kwartierm. D. van den Bussche; tot kapitein, M. C. de Koster en Z. Coen; Pieterse; tot 1ste luit. P. W. Gatteling en J. A. A. Franssen; tot 2de luit. A. van Damme jr., en P. H. van Lidyba.

Bij P. ENGELS verschaan en in alle Boekwinkels is voorhanden:

VOORJAARSRENTEN.
BLOEMLEZING IN POEZY.

UIT DE LEIDSCHER STUDENTEN-ALMANAKKEN

van 1825—1850,

onder redactie van

A. VAN DER HOOP *JrsZn., Jur. Cand.*
EERSTE AFLEVERING.

In 4 Afleveringen, à f 1, zal dit Werk compleet zijn

PRIMULAE VERIS.
EERSTE GEDICHTEN

van
E. LAURILLARD, *Theol. Doct.*

In keurigen Engelsch Linnen Band, f 0,90.

(220)

VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

F. BASTIAT,

STAATHUISHOUDKUNDIGE HARMONIEN, uit het Fransch overgebracht door **Mr. S. A. SIMON VANDER AA.** 2 deelen in gr. 12mo à f 6,00.

Den Uitgevers werd dezer dagen door eene bevoegde hand berigt:

Met kracht bevel ik aan ieder uwe vertaling der Harmoniën van BASTIAT aan. — Ieder jong mensch van opvoeding moet dat werk in merg en bloed hebben. Moge een copieus debiet de uitgave bekroonen!

Misschien is er geen beter middel, om heldere denkbeelden over de welvaart van alle klassen der maatschappij te verbreiden, dan de lezing van dit boek te bevorderen.

GESCHIEDENIS
VAN HET JONGSTEN TIJD.

SEDERT DEN VAL VAN NAPOLEON TOT OP ONZE DAGEN, door **Dr. K. HAGEN.** Vrij bewerkt naar het Hoogduitsch door **Mr. P. BOSSCHA.** 3 deelen zeer compacte druk in gr. 8vo. f 12,50.

Alle beminnaars van degelijke lektuur wordt dit zeer belangrijk werk aanbevolen. Voor hen, die belang stellen in de kennis van de Gebeurtenissen der laatste tijden is dit in een liberalen geest geschreven werk onontbeerlijk.

(221)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTEBDAM, 16 December 1853.

Nederland. Pct.		Rusland.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2 61 1/2 11 1/2 %		
Dito Certificat.	8 73 1/2 %	Hope 1798/1816	5
Dito Dito ..	4 92 1/2 %	Dito 1828/1829	5 104 1/2 %
O. I. Leening.	4 92 1/2 %	Cert. 1831/1838	5 109
Amort. Syndic.	3 1/2 92 1/2 %	Dito Dito	4 1/2
Hand. Maats.	4 1/2	Dito Hope	4 88 1/2 %
Belgie.		Dito Stiegists	4 87 1/2 %
Certificaten ..	2 1/2	Dito dito de Ser.	4 87 1/2 %
D° Rothschild.	2 1/2 50 1/2 %	Inscr. Assig.	6
Frankrijk.		Certific. dito	68 1/2 %
Obligatiën ..	3		
Spanje.			
Nieuwe ..	1 21 1/2 %		
Dito Buitenl.	3		
D° Binnenl. 9/10	5	Oostenrijk.	
Bew. Sp. Com.		Metalliek ..	5 76 1/2 %
Amort. Schuld.		Dito bet. Amst.	5 91 1/2 %
Engeland.		Dito letter B.	5 91 1/2 %
Londen nieuww.	5 86 1/2 11 1/2 10 1/2 %	Dito 1847	5 89 1/2 %
Dito uitgeat ..	4	Dito 1851/1852	2 1/2 89 1/2 %

Polen Loten fl. 600 f 153 1/2; Braz. bij Roths. p. s. 500 5 pct. 95; Philad., Bank Actien 4 1/2; Mexic. te Londen 3 pct. 22 1/2; Dito Onb. 22 1/2; Grek. te Lond. Onbepaald 20 1/2; Peru 4 1/2 pct. 64 1/2 5, 37.

Onze fondsenmarkt leverde neden in binnenl. noch buitenl. effecten iets meldenswaardigs op, zijnde de prijsverandering bij algemeenem tragen handel, zoo gering geweest dat de stemming, gunstig noch ongunstig te noemen was. Alleenlijk zilveren Metaalwaren hooger te plaatsen.

FRANKFORT, Donderdag 15 Dec. 5 pct. Metal. 80 1/2; Bankact. 1394; Spanje 1 pct. 21 1/2; dito 3 pct. 41 1/2; Wissel op Weenen 103 1/2.

De beurs was algemeen ongunstig gestemd, inzonderheid ten opzichte der Oostenrijksche fondsen.

LONDEN, Donderdag 15 December. Consols op t. 94 1/2; Mexico N. 3 pct. 24 1/2; Peru 4 1/2 pct. 68 1/2; Spanje 1 pct. 22 1/2; Certificaten 5 1/2; Rusland 4 1/2 pct. 98 1/2; Sardinië 5 pct. 90 1/2.

PARIJS, Donderdag 15 December. Fr. 4 1/2 pct. op t. 101 1/2; dito 3 pct. op t. 74.80; Spanje binn. 3 pct. 42 1/2; dito 1 pct. 21 1/2; Belg. 4 1/2 pct. 96; Rusl. 4 1/2 pct. 96; N. Metal. 5 pct. 94.

WEENEN, Donderdag 15 December. N. Metal. 5 pct. 93 1/2; dito lett. B 111; Bankactien 1382; Lomb. 5 pct 100; Wissel Londen 11.15; Parijs 135 1/2; Zilver 15.

Bij **JOH. NOMAN EN ZON** te 's Gravenhage.

137,28 zou zijn geklommen, dan zoude het zonder de belasting voor u eveneens zijn alsof gij slechts ruim 6 maanden betaaldet en bijkans de andere 6 maanden uw vleesch om niet hadt. — Maar iemand die f 300. — aan vleesch kan besteden, behoort niet tot de minvermogenen! Wie beweert, dat hij er wel toebehoort? Doch is 14 oncen vleesch daags in den middenstand voor een huishouden, waar eenige kinderen zijn, te veel? Welnu! neem een huishouden, waar minder verteerd wordt; maar verlies niet uit het oog, dat hoe lager gij daalt, hoe meer de belasting begint te knellen, en elken gulden minder uit te geven een merkbaar voordeel is; — dat waar slechts f 50 aan vleesch kan worden besteed, de f 13.20, die onder dien prijs aan belasting moeten en niet aan vleesch kunnen worden besteed, hard drukken. — Daar zal men zes dagen in de week een half oud pond daags hebben en zondags niets. Zoudt gij niet gelooven, dat op zoodanig huishouden het van invloed zou zijn zoo het, door de afgeschafte belasting, op zondag het niets van thans in 1/2 pond konde veranderen? Met opzet heb ik een voorbeeld genomen uit uw eigen stand, om te beter te doen zien, dat inderdaad hier geen sprake is van beoordeeling van de voornamen en vermogens, maar van den nijveren middenstand, die de hoofbron is, waaruit het geld in de schatkist vloeit.

Of ik vrees heb, dat de belasting na de afschaffing, in den zak der slaggers komen zal, en daarom den prijs niet verminderen zal? In geenem deele. Het zal alleen mogelijk zijn, waar men de gemeentebelasting zal behouden. Overal elders zal de vrije mededinging er dan voor waken. Maar ook in die plaatsen, waar men ze zal behouden, zal het niet geschieden, en zoo al in den aanvang, zal het geen stand houden.

De slaggers maken geen gilte uit. En waarom zal hij dezen tak van nijverheid zich uitsluitend vertoonen, wat bij anderen niet gezien wordt? — Het is bovendien anders als bij de papever. Niet dat ik den maatregel afkeur, om het graan van alle inkomend regt te ontheffen, maar die vrijdom van belasting op den rogge zal, het is niet te ontkennen, den prijs van het fabricaat niet deren, maar voordeel zijn voor den brander. — Hier zou men met regt kunnen zeggen, dat de vrijdom der belasting zich in den kooprijt van het fabricaat geheel verloor.

« Maar wordt inderdaad het verbruik van vleesch minder? » Beslis zelf. Zie hier wat de door de Regering uitgegeven statistieke cijfers leeren.

jaartal.	aant. veracc. rind.	waarde.
1835	152,007	f 5,117,600
1836	167,641	f 6,716,135
1837	172,953	f 7,167,563
1838	173,381	f 7,052,310
	688,582	
1849	124,109	f 6,851,248
1850	149,957	f 7,168,697
1851	149,111	f 7,314,453
1852	147,247	f 7,881,856
	569,524	

jaartal.	aant. veracc. kalv.	waarde.
1835	155,935	f 1,327,701
1836	115,471	f 1,440,448
1837	107,997	f 1,075,940
1838	109,888	f 1,070,495
	489,341	
1849	93,884	f 1,281,210
1850	108,418	f 1,311,075
1851	104,961	f 1,315,310
1852	106,003	f 1,340,875
	413,266	

jaartal.	totaal.	15 % belast.
1835	f 2,045,161	f 1,206,774
1836	f 3,156,583	f 1,223,487
1837	f 2,243,508	f 1,236,425
1838	f 2,122,805	f 1,218,420
	f 4,885,106	
1849	f 3,082,428	f 1,212,368
1850	f 8,479,772	f 1,271,965
1851	f 8,629,763	f 1,294,464
1852	f 9,222,731	f 1,383,409
	f 5,162,201	

Dus is het aantal geslagte runderen in de laatste 4 jaren, vergeleken met het vroeger viertal, met ongeveer een zesde of bijkans 100,000 stuks, en dat der kalveren met nagenoeg 1/2 of 76,000 stuks verminderd; en dat niettegenstaande het verbruik van schapen, in de 4 eerste jaren 688,582, en dus gemiddeld 170,981 per jaar, bedragende ook reeds in 1849, 1850 en 1851 was gedaald tot 312,861 of gemiddeld 104,125 per jaar; en niettegenstaande de bevolking reeds met 20,000 zielen per jaar is vermeerderd. Zicht gij het nu nog voor tegenspraak vatbaar?

Ik verzoek u hier de slechte werking dier wet niet onopgemerkt te laten. De natie verbruikt 100,000 runderen en 76,000 kalveren minder, maar moet f 279,095 meer aan belasting betalen. Hoe hooger de prijs, hoe meer de belasting bezwaart, hoe meer zij tot den uitvoer aanspoort. Men zou bij een redelijk belastingstelsel het omgekeerde verwachten. Neen! bij deze belasting, welke ook reeds wordt aangeprezen, omdat zij zoo oud is, klimt de belasting naarmate het vleesch moeilijker te erlangen is, en bij elke stijging van prijs helpt zij krachtig mede, om er het gebruik van te beletten.

Wilt gij nog een bewijs voor den lastigen druk, denkt dan aan hen die schraal bij kas zijn en vleesch moeten

gebruiken. — Ik wijs u in de eerste plaats op de militairen. Gemiddeld wordt een soldaat gerekend op 's jaars 90 ned. p. vleesch te verbruiken, 1) dat is voor ons leger, gemiddeld op 20,000 man geschat, een jaarlijksch verbruik van 1100,000 ned. p. wanneer de belasting zich slechts tot een bedrag van 5 cents per pond in den kooprijt verbergt, dan gaan reeds f 90,000 of ongeveer een dertjende van het geheele bedrag der belasting zich verschuilen in hetgeen voor de fourage van het krijgsvolk wordt uitgegeven. Ware het zoo gemakkelijk als met zeeschepen, het zou in overweging kunnen worden genomen, het leger ook maar naar de Middellandsche zee te zenden, om de nederlandsche belastingen te ontduiken. Ik wijs u in de tweede plaats op de gevangenen, godshuizen, armen gestichten, spijsuitdeelingen, enz. Allen zijn aan de belasting van den accijns onderworpen. Onderzoek in de eigen stad uwer inwoning hoeveel ponden vleesch telken keer dat de soepketel wordt gestookt voor den arme, bekostigd moeten worden, en gij zult de overtuiging erlangen, dat ook daar de belasting niet in geringe mate zich doet gevoelen. Ik heb hier eene opgave voor mij liggen, van eene onzer middelbare steden, waar slechts tweemaal 's weeks gedurende eenige winterweken voor een arme gelegenheid was, soep te ontvangen. Gedurende 10 jaren van 1838 tot 1849 was daar verbruikt 24,640 ned. p. vleesch, zoodat indien de belasting slechts voor 5 cents per pond zich in den prijs heeft verscholen, 's jaars op de armoë, die niets heeft, op de weldadigheid met f 125 belast is. Bevreesd het u niet, dat toen de armenwet op zoo veler lippen was, niemand er om gevraagd heeft wat toch de oefening van weldadigheid niet met belastingen werd belemmerd?

Ik eindig met de vrees voor een nadeel, uit de afschaffing te ontstaan, u te ontneuen.

Namelijk er zal in plaats van levend vee, geslagt vee worden uitgevoerd, en de uitvoer zal toenemen.

Wel verre van deze als een nadeel te beschouwen, zal ik zulks met vreugde zien tot stand komen, en als een der gelukkige uitkomsten van de afschaffing begroeten.

Wat zal het gevolg zijn der slagterijen? Dat veel hier zal blijven, wat men nu uitvoert, bijv. kop, pooten, hals, lever enz., in één woord: al het minder waarde hebbende voedsel, dat een geslagt rund afwerpt en den overvoer niets kan opdienen. Thans gaat dit alles weg, omdat men, uit hoofde der belasting, het vee levend moet uitvoeren; dan zal dit hier blijven en voor geringen prijs worden afgezet aan die standen, die thans volstrekt geenerlei vleesch kunnen bekomen. Niet terstond zal dit zijn loop gevonden hebben, maar allengs zal het zijn weg nemen, en de voeding van de mindere standen zal er door verbeterd zijn.

Met het levend vee gaan twee grondstoffen tevens naar Engeland; de horens en huiden bijv. van de 36,525 ossen en 25,116 hokkelingen en kalveren, door ons in 1852 daarheen uitgevoerd.

Maar wat bovenal van belang is: wij winnen eenen nieuwen tak van bedrijf. Wij zullen niet alléén de veeokkers zijn, maar voor een gedeelte de slaggers van Londen kunnen worden. Wanneer de slagterij den uitvoer van levend vee zal vervangen, is het dan ondenkbaar, dat het vee, waarvan de doorvoer uit Duitschland dit jaar zich reeds eenigermate heeft beginnen te vertoonen, niet zal veranderen in aanvoer, om hier te worden geslagt, en alzoo te worden uitgevoerd?

Doch ik begeef mij niet op het veld der mogelijkheden. De werkelijkheid van onzen uitvoer heeft reeds de stoutste ramingen verre achter zich gelaten. Genoeg is, hoop ik, door mij gezegd, om uwe vrees, ook op dit punt, weg te nemen, en bij u de overtuiging te hebben gevestigd, dat de afschaffing van den accijns, eene allezins wenschelijke zaak is.

(1 Economist. November 1853. blz. 326.

Aan de Redactie der Grondwet!

Volgens uw geacht blad heeft de Minister van Financien bij de beraadslaging der Wet op de Middelen 't volgende gezegd: «Overigens zal de Regering zich gelukkig achten als zij meent, dat 't oogenblik is aangebroken, om belastingen af te schaffen; maar dit gunstige oogenblik is nog niet gekomen. De natie kan er gerust op zijn, dat de vermindering zal plaats hebben, zoodra de Regering overtuigd zal zijn, dat het geschiedt kan.»

In de toespreke van 20 Oct. 1845 kwam 't volgende voor: «Bij 't vernemen der Grondwet, en met terugzigt op 't voorledene, mag ik niet nalaten op nieuw mijn gevoelen te doen kennen, dat 't wijzigen dier grondwet pligtmatig behoort te berusten op eene overtuiging van noodzakelijkheid. Tot nog toe Ed. Mog. Heeren is zoodanige overtuiging bij mij niet gevestigd maar ik herhaal de verzekering, dat, zoodra dit plaats zal hebben, Ik niet zal aarzelen, om daarvan door een voorstel aan UEd. Mogenden te doen blikken.»

Slechts ruim 2 jaren later, nadat belangrijke gebeurtenissen hadden plaats gehad, las men in onze dagbladen: «De Heer Luzac is heden middag 3 ure bij den Koning zonthoden, Z. M. moet te kennen gegeven hebben, vast besloten te zijn, ministers te benoemen, die eene milde herziening der Grondwet, overeenkomstig zijne zienswijze, toegedaan zijn.»

De gevolgtrekking uit bovenstaande regelen blijft den lezer overgelaten.

Rotterdam, Dec. 1853

d. B.